

Vec: Register partnerov verejného sektora

Vážený klient,

v súvislosti s prijatím zákona č. 315/2016 Z. z. o registri partnerov verejného sektora v znení neskorších predpisov Vám zasielame newsletter so zameraním na proces a podmienky registrácie partnera verejného sektora do registra partnerov verejného sektora, ako aj úpravu s tým súvisiacich otázok, najmä so zreteľom na identifikáciu a verifikáciu konečného užívateľa výhod, ako aj na následky spojené s prípadným opomenutím registrácie.

Legenda

Obchodný zákonník | zákon č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov

SR | Slovenská republika

zákon o RPVS | zákona č. 315/2016 Z. z. o registri partnerov verejného sektora a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

ZoOLP | zákon č. 297/2008 Z. z. zákon o ochrane pred legalizáciou príjmov z trestnej činnosti a o ochrane pred financovaním terorizmu a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

1. Pozadie prijatia právnej úpravy RPVS

V rámci čerpania verejných prostriedkov existuje dlhodobá snaha zvýšiť transparentnosť vo vzťahu k subjektom, ktoré sú prijímateľmi verejných zdrojov či už vo forme účasti na verejných obstarávaníach alebo čerpajú takéto prostriedky v inej forme napríklad vo forme subvencií či dotácií v zákonom stanovených limitoch. Účelom prijatého zákona o RPVS je zavedenie registra partnerov verejného sektora (ďalej aj „RPVS“), ako aj úprava s tým súvisiacich otázok s cieľom vytvoriť transparentný mechanizmus čerpania verejných zdrojov, ako aj vymedziť požiadavky na subjekty, s ktorými vstupuje SR, resp. subjekty verejného práva do právnych vzťahov, resp. v rámci ktorých tretie osoby prijímajú akékoľvek plnenie vrátane predaja majetku štátu.

Filozofia zákona o RPVS predpokladá, že čerpanie verejných zdrojov bude podmienené registráciou do RPVS, z ktorej musia byť zrejmi koneční užívatelia výhod (ďalej aj „KUV“), a súčasne aj tzv. oprávnená osoba spoluzodpovedná za zapisované údaje do RPVS. Právna úprava nadväzuje na existujúcu právnu úpravu pokiaľ ide o verejnú kontrolu registra KUV prijatú za účelom transparentnosti procesu verejného obstarávania, nakoľko RPVS je rovnako verejne dostupný na portáli Ministerstva spravodlivosti SR, ako tomu bolo v prípade registra KUV. Súčasne dochádza k novému abstraktnejšiemu definičnému vymedzeniu KUV, ktorým sa rozumie fyzická osoba, ktorá skutočne ovláda alebo vykonáva kontrolu nad PVS, alebo fyzická osoba, v prospech ktorej sa transakcia alebo činnosť vykonáva.

Zákon o RPVS zavádza štandardné registračné konanie, ktorým treba rozumieť konanie o zápise údajov do registra, zmene zapísaných údajov alebo výmaze údajov zapísaných do RPVS. Príslušným registrujúcim orgánom je Okresný súd Žilina. Registračné konanie je koncipované ako výlučne elektronické konanie, na ktoré sa vzťahuje úprava elektronickej podoby výkonu verejnej moci.

Zákon o RPVS s cieľom posilniť jeho reálnu vymáhateľnosť zavádza sankčné mechanizmy, ktoré sú schopné v prípade porušenia zákonom stanovených povinností postihnúť široký okruh subjektov, a to najmä PVS, oprávnené osoby, ale aj samotné orgány verejnej moci.

2. Partner verejného sektora (PVS)

Podľa § 2 ods. 1 písm. a) bodu 1 až 7 zákona o RPVS:

(1) Na účely tohto zákona sa rozumie

a) partnerom verejného sektora, ak v odsekoch 2 až 4 nie je ustanovené inak, fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá nie je subjektom verejnej správy¹⁾ a

1. ktorá prijíma finančné prostriedky zo štátneho rozpočtu, z rozpočtu štátneho účelového fondu, z rozpočtu verejnoprávnej inštitúcie, z rozpočtu obce, z rozpočtu vyššieho územného celku, z európskych štrukturálnych a investičných fondov, od právnickej osoby zriadenej zákonom, od právnickej osoby, ktorá je úplne alebo z väčšej časti financovaná štátom, obcou, vyšším územným celkom alebo právnickou osobou zriadenou zákonom, ktorá je kontrolovaná štátom, obcou, vyšším územným celkom alebo právnickou osobou zriadenou zákonom alebo v ktorej štát, obec, vyšší územný celok alebo právnická osoba zriadená zákonom vymenúva alebo volí viac ako polovicu členov jej riadiaceho orgánu alebo kontrolného orgánu, od zdravotnej poisťovne alebo prijíma štátnu pomoc alebo investičnú pomoc,

2. ktorá prijíma plnenie, ktorého predmetom je majetok, práva k majetku alebo iné majetkové práva štátu, verejnoprávnej inštitúcie, obce, vyššieho územného celku, právnickej osoby zriadenej zákonom alebo od právnickej osoby, ktorá je úplne alebo z väčšej časti financovaná štátom, obcou, vyšším územným celkom alebo právnickou osobou zriadenou zákonom, ktorá je kontrolovaná štátom, obcou, vyšším územným celkom alebo právnickou osobou zriadenou zákonom alebo v ktorej štát, obec, vyšší územný celok alebo právnická osoba zriadená zákonom vymenúva alebo volí viac ako polovicu členov jej riadiaceho orgánu alebo kontrolného orgánu, alebo od zdravotnej poisťovne,

3. ktorá uzatvára zmluvu, rámcovú dohodu alebo koncesnú zmluvu podľa osobitného predpisu,²⁾

4. ktorá je poskytovateľom zdravotnej starostlivosti, ktorý má so zdravotnou poisťovňou uzavretú zmluvu o poskytovaní zdravotnej starostlivosti,³⁾

5. ktorá sa povinne zapisuje do registra podľa osobitného predpisu,⁴⁾

6. na ktorú bola postúpená alebo inak nadobudla pohľadávku voči štátu, štátnemu fondu, verejnoprávnej inštitúcii, obci, vyššiemu územnému celku alebo právnickej osobe zriadenej zákonom alebo

7. ktorá priamo alebo prostredníctvom ďalších osôb dodáva osobám podľa prvého až piateho bodu tovary alebo služby alebo nadobúda od nich majetok, práva k majetku alebo iné majetkové práva a súčasne vie alebo má vedieť, že ňou poskytované plnenia alebo nadobúdaný majetok, práva

Podľa § 2 ods. 2 až 4 písm. a) až e) zákona o RPVS:

(2) Partnerom verejného sektora podľa odseku 1 písm. a) prvého, tretieho, štvrtého, šiesteho a siedmeho bodu nie je ten, komu majú byť jednorazovo poskytnuté finančné prostriedky neprevyšujúce sumu 100 000 eur alebo v úhrne neprevyšujúce sumu 250 000 eur v kalendárnom roku, ak ide o opakujúce sa plnenie; to neplatí, ak výšku štátnej pomoci alebo investičnej pomoci nemožno v čase zápisu do registra určiť.

(3) Partnerom verejného sektora podľa odseku 1 písm. a) druhého a šiesteho bodu nie je ten, kto má jednorazovo nadobudnúť majetok, práva k majetku alebo iné majetkové práva, ktorých všeobecná hodnota úhrnne neprevyšuje sumu 100 000 eur.

(4) Partnerom verejného sektora nie je ani

a) osoba, ktorá prevažne pôsobí v neziskovom sektore; to neplatí, ak dodáva tovary alebo služby podľa zmluvy, rámcovej dohody alebo koncesnej zmluvy podľa osobitného predpisu²⁾ s cieľom dosiahnuť zisk alebo nadobúda majetok, práva k majetku alebo iné majetkové práva, ktorých všeobecná hodnota úhrnne prevyšuje sumu podľa odseku 3,

- b) banka a pobočka zahraničnej banky, ak prijíma finančné prostriedky zo štátneho rozpočtu, z rozpočtu štátneho fondu, z rozpočtu verejnoprávnej inštitúcie, z rozpočtu obce, z rozpočtu vyššieho územného celku, od právnickej osoby zriadenej zákonom, od právnickej osoby, ktorá je úplne alebo z väčšej časti financovaná štátom, obcou, vyšším územným celkom alebo právnickou osobou zriadenou zákonom, ktorá je kontrolovaná štátom, obcou, vyšším územným celkom alebo právnickou osobou zriadenou zákonom alebo v ktorej štát, obec, vyšší územný celok alebo právnická osoba zriadená zákonom vymenúva alebo volí viac ako polovicu členov jej riadiaceho orgánu alebo kontrolného orgánu, alebo od zdravotnej poisťovne na účely splnenia záväzku z úveru alebo pôžičky,
- c) osoba, ktorá prijíma plnenie od zastupiteľského úradu Slovenskej republiky v zahraničí za dodanie tovaru, uskutočnenie stavebných prác alebo poskytnutie služby alebo plnenie v rámci rozvojovej spoluprácu alebo medzinárodnej humanitárnej pomoci,
- d) iný štát a jeho orgány,
- e) medzinárodná organizácia zriadená na základe medzinárodného práva verejného a jej orgány.

Partner verejného sektora (ďalej aj „PVS“) je v zákone o RPVS definovaný niekoľkými definíciami, a zároveň obsahuje v § 2 pozitívne (ods. 1 písm. a)) aj negatívne (ods. 2 až 4) vymedzenie tohto pojmu. Prienikom všetkých jednotlivých definícií PVS je prvok spočívajúci v nakladaní s verejnými zdrojmi, a to buď s ohľadom na zákonom ustanovené finančné limity alebo bez ohľadu na tieto limity. Posúdenie otázky, či subjekt je PVS, a teda má povinnosť zápisu do RPVS, je vždy závislé od všetkých aspektov definície PVS, pričom primárne sa skúma naplnenie pozitívneho vymedzenia PVS a následne, či tu nie je okolnosť, ktorá by sa mohla subsumovať pod ustanovenie vylučujúce označenie subjektu ako PVS v rámci negatívneho vymedzenia.

V rámci pozitívnej definície je primárne PVS fyzická osoba a právnická osoba, ktorá zjednodušene povedané prijíma verejné zdroje vrátane zdrojov z verejného zdravotného poistenia, a to buď priamo alebo sprostredkované ako subdodávateľ v ktoromkoľvek rade. Tomu je prispôbené aj usporiadanie jednotlivých bodov v § 2 ods. 1 písm. a). Vzhľadom na rôznorodosť dotknutých vzťahov je definícia PVS rozdelená do viacerých bodov.

V rámci negatívnej definície PVS zákon o RPVS upravuje dvojaký prístup, a to prostredníctvom určenia finančných limitov (ods. 2 a 3) a zároveň sektorovo vymedzuje subjekty, ktoré sa nepovažujú za partnerov verejného sektora. Finančné limity upravené v § 2 ods. 2 a 3 boli zákonodarcom determinované a v súčasnosti určené ako optimálne v rozsahu 100 000 Eur pri jednorazovom plnení a 250 000 Eur pri opakujúcom sa plnení v priebehu kalendárneho roka. V § 2 ods. 4 zákon o RPVS poskytuje enumeratívny výpočet subjektov, ktoré ani v prípade naplnenia definície PVS sa za PVS považovať nebudú, a teda im nevzniká registračná povinnosť do RPVS.

Základnou povinnosťou PVS je povinnosť byť zapísaný v RPVS, a to počas trvania právneho vzťahu, z ktorého plynú PVS verejné zdroje. Zápisom sa v tomto prípade rozumie zápis v rozsahu podľa § 4 zákona o RPVS. Nesplnenie tejto povinnosti znamená zamedzenie prístupu k verejným zdrojom.

3. Konečný užívateľ výhod (KUV)

Podľa § 2 ods. 1 písm. c) zákona o RPVS:

(1) Na účely tohto zákona sa rozumie

- c) konečným užívateľom výhod fyzická osoba podľa osobitného predpisu,⁵⁾

Podľa § 6a ods. 1 až 3 ZoOLP:

(1) Konečným užívateľom výhod je každá fyzická osoba, ktorá skutočne ovláda alebo kontroluje právnickú osobu, fyzickú osobu – podnikateľa alebo združenie majetku, a každá fyzická osoba, v prospech ktorej tieto subjekty vykonávajú svoju činnosť alebo obchod; medzi konečných užívateľov výhod patrí najmä,

- a) *ak ide o právnickú osobu, ktorá nie je združením majetku ani emitentom cenných papierov prijatých na obchodovanie na regulovanom trhu, ktorý podlieha požiadavkám na uverejňovanie informácií podľa osobitného predpisu,³⁷⁾ rovnocenného právneho predpisu členského štátu alebo rovnocenných medzinárodných noriem, fyzická osoba, ktorá*

1.má priamy alebo nepriamy podiel alebo ich súčet najmenej 25 % na hlasovacích právach v právnickej osobe alebo na jej základnom imaní vrátane akcií na doručiteľa,

2.má právo vymenovať, inak ustanoviť alebo odvolať štatutárny orgán, riadiaci orgán, dozorný orgán alebo kontrolný orgán v právnickej osobe alebo akéhokolvek ich člena,

3.ovláda právnickú osobu iným spôsobom, ako je uvedené v prvom a druhom bode,

4.má právo na hospodársky prospech najmenej 25 % z podnikania právnickej osoby alebo z inej jej činnosti,

- b) *ak ide o fyzickú osobu – podnikateľa, fyzická osoba, ktorá má právo na hospodársky prospech najmenej 25 % z podnikania fyzickej osoby – podnikateľa alebo z inej jej činnosti,*
c) *ak ide o združenie majetku, fyzická osoba, ktorá*

1.je zakladateľom alebo zriaďovateľom združenia majetku; ak je zakladateľom alebo zriaďovateľom právnická osoba, fyzická osoba podľa písmena a),

2.má právo vymenovať, inak ustanoviť alebo odvolať štatutárny orgán, riadiaci orgán, dozorný orgán alebo kontrolný orgán združenia majetku alebo ich člena alebo je členom orgánu, ktorý má právo vymenovať, inak ustanoviť alebo odvolať tieto orgány alebo ich člena,

3.je štatutárnym orgánom, riadiacim orgánom, dozorným orgánom, kontrolným orgánom alebo členom týchto orgánov,

4.je príjemcom najmenej 25 % prostriedkov, ktoré poskytuje združenie majetku, ak boli určené budúci príjemcovia týchto prostriedkov; ak neboli určené budúci príjemcovia prostriedkov združenia majetku, za konečného užívateľa výhod sa považuje okruh osôb, ktoré majú významný prospech zo založenia alebo pôsobenia združenia majetku.

(2)Ak žiadna fyzická osoba nespĺňa kritériá uvedené v odseku 1 písm. a), za konečných užívateľov výhod u tejto osoby sa považujú členovia jej vrcholového manažmentu; za člena vrcholového manažmentu sa považuje štatutárny orgán, člen štatutárneho orgánu, prokurista a vedúci zamestnanec v priamej riadiacej pôsobnosti štatutárneho orgánu.

(3)Konečným užívateľom výhod je aj fyzická osoba, ktorá sama nespĺňa kritériá podľa odseku 1 písm. a), b) alebo písm. c) druhého a štvrtého bodu, avšak spoločne s inou osobou konajúcou s ňou v zhode alebo spoločným postupom spĺňa aspoň niektoré z týchto kritérií.

Konečný užívateľ výhod (KUV) možno považovať za kľúčový pojem zákona o RPVS. Z hľadiska legislatívno – technického vymedzenia obsahu tohto pojmu sa zvolila konštrukcia, podľa ktorej sa odkazuje na definíciu KUV v osobitnom predpise – ZoOLP.

Ustanovenie § 6a ods. 1 ZoOLP môžeme považovať za generálnu klauzulu definície KUV, a teda základným predpokladom je, že sa jedná o fyzickú osobu, ktorá skutočne ovláda alebo kontroluje právnickú osobu, fyzickú osobu – podnikateľa alebo združenie majetku, a každá fyzická osoba, v prospech ktorej tieto subjekty vykonávajú svoju činnosť alebo obchod. Ak určitá fyzická osoba spĺňa uvedenú definíciu, napriek tomu že nespĺňa jednotlivé definičné kritériá uvedené pod jednotlivými písmenami a bodmi tohto ustanovenia, bude KUV. Uvedené definičné kritériá sú totiž vyjadrené len demonštratívne.

V prípade, ak žiadna fyzická osoba nespĺňa kritériá podľa § 6a ods. 1 a 3 ZoOLP, dôjde k aplikácii ustanovenia § 6a ods. 2 a za KUV sa bude považovať vrcholný manažment PVS. Pod pojmom vrcholný manažment rozumieme štatutárny orgán, členov štatutárneho orgánu, prokuristu alebo vedúceho zamestnanca v priamej

riadiacej pôsobnosti štatutárneho orgánu v zmysle interných predpisov PVS (napr. riaditelia na jednotlivých úsekoch).

V súvislosti s identifikáciou KUV považujeme za potrebné poukázať na skutočnosť, že údaj o KUV možno pokladať za najdôležitejší údaj celého zápisu PVS do RPVS, nakoľko prípadná nepresnosť tohto údaju môže byť spojená s uložením relatívne vysokej pokuty zo strany registrujúceho orgánu.

4. Oprávnená osoba

Podľa § 2 ods. 1 písm. c) zákona o RPVS:

(1) Na účely tohto zákona sa rozumie

- b) oprávnenou osobou advokát, notár, banka, pobočka zahraničnej banky, audítor, daňový poradca, ktorí majú miesto podnikania alebo sídlo na území Slovenskej republiky a ktorí sa na základe písomnej dohody zaviazali plniť povinnosti oprávnenej osoby pre partnera verejného sektora,

V zmysle § 2 ods. 1 písm. c) zákona o RPVS možno oprávnenú osobu považovať za subjekt, ktorý bude plniť úlohy spojené s identifikáciou a verifikáciou KUV v rámci registračného konania do RPVS. Zákon taxatívne vymedzuje okruh subjektov, ktoré môžu plniť funkciu oprávnenej osoby na účel registrácie PVS. Zákonodarca pri vymedzení týchto subjektov vychádzal z úpravy ZoOPL a v nej obsiahnutej definície tzv. povinných osôb, ktoré rovnako ako oprávnené osoby v zmysle ZoOPL vykonávajú starostlivosť voči svojim klientom v rozsahu nevyhnutnom v závislosti od charakteru a povahy, prípadne jednotlivých špecifík svojho klienta.

Výkon funkcie oprávnenej osoby na rozdiel od povinnosti povinnej osoby v zmysle ZoOPL nie je koncipovaný na báze povinného plnenia úloh oprávnenej osoby vo vzťahu k PVS. Túto činnosť vykonáva dobrovoľne, ako jednu z ďalších komerčných činností. Rovnako je potrebné zdôrazniť, že činnosť oprávnenej osoby v zmysle zákona o RPVS nie je výkonom advokácie, výkonom funkcie notára, audítora, daňového poradcu alebo činnosťou vykonávanou v zmysle zákona o bankách, ale ide o činnosť *sui generis*, ktorú môžu vykonávať zákonom určené profesie.

Ďalšou zákonnou podmienkou vo vzťahu oprávnenej osoby k PVS je existencia špecifického zmluvného vzťahu medzi týmito subjektmi. Tento právny vzťah nie je koncipovaný ako mandátny vzťah (napr. zmluva o poskytovaní právnych služieb), ale právna úprava čerpá inšpiráciu v zmluve o kontrolnej činnosti podľa Obchodného zákonníka, keďže v tomto prípade má ísť o nestranný výkon činnosti oprávnenej osoby, ktorá nepodlieha pokynom klienta.

Oprávnená osoba je dôležitým prvkom v procese registrácie PVS, keďže len oprávnená osoba je aktívne legitimovaná iniciovať registračné konanie, a zároveň nesie zodpovednosť za riadnu identifikáciu KUV. Z tohto dôvodu sa vyžaduje absolútna nestrannosť oprávnenej osoby voči PVS, ktorá by mala vychádzať zo skutočnosti, že medzi oprávnenou osobou a KUV neexistuje žiadne ekonomické alebo personálne prepojenie.

Oprávnená osoba je povinná uviesť v návrhu na zápis pravdivé a úplné údaje, a ak sa návrh na zápis týka KUV, doložiť ich aj verifikačným dokumentom. Oprávnená osoba je povinná identifikovať KUV pri prvom zápise do registra a následne overovať identifikáciu KUV v súvislosti s podaním návrhu na zápis zmeny KUV, pri svojom zápise ako oprávnenej osoby do registra, k 31. decembru kalendárneho roka, v súvislosti s uzatvorením zmluvy alebo jej zmenou, a to nie skôr ako päť dní pred uzatvorením zmluvy alebo jej zmenou a v súvislosti s plnením zo zmluvy, ktorého hodnota prevyšuje v úhrne 1 000 000 Eur za 30 dní, a to nie skôr ako päť dní pred plnením zo zmluvy. Oprávnená osoba je povinná pri identifikácii KUV a overovaní identifikácie KUV konať nestranne a s odbornou starostlivosťou, zaobstarat' si o predmete zápisu do registra všetky dostupné informácie a tieto vyhodnotiť postupom podľa ZoOLP.

Oprávnená osoba nesmie vykonávať úkony podľa zákona o RPVS, ak

- a) je v tej istej veci zároveň partnerom verejného sektora alebo konečným užívateľom výhod partnera verejného sektora, pre ktorého má plniť povinnosti oprávnenej osoby,
- b) konečný užívateľ výhod partnera verejného sektora a oprávnenej osoby je tá istá fyzická osoba,

c) má akýkoľvek vzťah k partnerovi verejného sektora alebo k členom jeho orgánov, ktorý by mohol spochybniť jej nestrannosť, najmä ak je personálne alebo majetkovo prepojená s partnerom verejného sektora.

5. Registrácia do RPVS

Podľa § 5 ods. 1 až 6 zákona o RPVS:

(1) Návrh na zápis údajov do registra, návrh na zápis zmeny zapísaných údajov a návrh na výmaz zapísaných údajov (ďalej len „návrh na zápis“) podáva za partnera verejného sektora oprávnená osoba. Partner verejného sektora je povinný poskytnúť oprávnenej osobe na účely podľa tohto zákona súčinnosť.

(2) Návrh na zápis sa podáva výlučne elektronickými prostriedkami do elektronickej schránky⁹⁾ registrujúceho orgánu prostredníctvom na to určeného elektronického formulára. Návrh na zápis musí byť autorizovaný¹⁰⁾ oprávnenou osobou, inak sa naň neprihliada.

(3) Ak sa návrh na zápis týka konečného užívateľa výhod, prílohou k návrhu na zápis je verifikačný dokument. Ak sa návrh na zápis týka oprávnenej osoby, prílohou k návrhu na zápis je vyhlásenie oprávnenej osoby, že nemá vzťah k partnerovi verejného sektora podľa § 19, a písomná dohoda o plnení povinností oprávnenej osoby pre partnera verejného sektora.

(4) Prílohy, ktoré je potrebné pripojiť k návrhu na zápis, musia byť podané v elektronickej podobe spolu s návrhom na zápis a autorizované⁹⁾ oprávnenou osobou, inak sa na návrh na zápis neprihliada.

(5) Späťvzatie návrhu na zápis sa nepripúšťa.

(6) Oprávnená osoba je povinná uviesť v návrhu na zápis pravdivé a úplné údaje, a ak sa návrh na zápis týka konečného užívateľa výhod, doložiť ich verifikačným dokumentom.

Aktívne legitimovanou osobou na zápis PVS do RPVS je len oprávnená osoba. Vzhľadom na skutočnosť, že právny vzťah medzi PVS a oprávnenou osobou je založený na zmluvnom základe, ustanovuje sa zákonná povinnosť PVS poskytnúť oprávnenej osobe nevyhnutnú súčinnosť.

Návrh na zápis sa registrujúcemu orgánu (Okresný súd Žilina) podáva výlučne v elektronickej podobe v zmysle zákona o e – Governmente, a teda musí byť ošetrený kvalifikovaným elektronickým podpisom alebo kvalifikovanou elektronickou pečiatkou.

Návrh na zápis do RPVS obsahuje podľa svojej povahy niekoľko príloh, z ktorých najdôležitejšou tvorí verifikačný dokument obsahujúci najmä informácie o kompletnej vlastníckej štruktúre PVS až po KUV s ich presnou identifikáciou.

Zoznam PVS sa nachádza na internetovej adrese: <https://rpvs.gov.sk/rpvs>.

6. Sankcie

Podľa § 13 ods. 1 až 8 zákona o RPVS:

(1) Ak sa v návrhu na zápis uvedú nepravdivé alebo neúplné údaje o konečnom užívateľovi výhod alebo verejných funkcionároch podľa § 4 ods. 3 písm. f), nie je splnená povinnosť podať návrh na zápis zmeny zapísaných údajov týkajúcich sa konečného užívateľa výhod v lehote podľa § 9 ods. 1 alebo sa poruší zákaz podľa § 19, registrujúci orgán uloží

- a) partnerovi verejného sektora pokutu vo výške hospodárskeho prospechu, ktorý partner verejného sektora získal; ak hospodársky prospech nemožno zistiť, registrujúci orgán uloží pokutu od 10 000 eur do 1 000 000 eur,

- b) osobe, ktorá je štatutárnym orgánom, alebo každému členovi štatutárneho orgánu partnera verejného sektora v čase porušenia povinnosti podľa úvodnej vety pokutu od 10 000 eur do 100 000 eur.

(2) Regisrujúci orgán vykoná výmaz zapísaného partnera verejného sektora, ak právoplatne uložil pokutu za nesplnenie povinnosť podať návrh na zápis zmeny zapísaných údajov týkajúcich sa konečného užívateľa výhod v lehote podľa § 9 ods. 1 alebo za porušenie zákazu podľa § 19 a táto pokuta nebola v lehote určenej súdom zaplatená.

(3) Regisrujúci orgán uloží konečnému užívateľovi výhod pokutu do 10 000 eur, ak si nesplní povinnosť podľa § 11 ods. 8.

(4) Regisrujúci orgán uloží oprávnenej osobe pokutu od 10 000 do 100 000 eur, ak poruší zákaz podľa § 19.

(5) Za zaplatenie pokuty podľa odseku 1 písm. b) ručí oprávnená osoba zapísaná v registri v čase porušenia povinností podľa odseku 1. Oprávnená osoba nie je povinná zaplatiť pokutu, ak preukáže, že konala s odbornou starostlivosťou. Účastníkom konania o pokute podľa odseku 1 je aj oprávnená osoba.

(6) Pri ukladaní pokuty regisrujúci orgán prihliada najmä na povahu, závažnosť, spôsob a následky porušenia povinností.

(7) Proti rozhodnutiu o pokute podľa odseku 1 môže podať odvolanie len oprávnená osoba, ak jej regisrujúci orgán uložil zaplatiť pokutu spoločne a nerozdielne s osobou podľa odseku 1 písm. b).

(8) Pokuty sú príjmom štátneho rozpočtu.

V § 13 zákona o RPVS sú zadefinované jednotlivé sankcie pre konkrétne subjekty v prípade porušenia zákonom ustanovených povinností.

Za porušenie povinností podľa § 13 ods. 1 sa uloží pokuta jedným rozhodnutím PVS a súčasne aj jeho štatutárnemu orgánu, prípadne všetkým jeho členom. Výška pokuty sa v prípade PVS určí na základe výšky hospodárskeho prospechu, ktorý PVS získal zo zmluvného vzťahu. Ak tento hospodársky prospech nie je možné zistiť, pokuta sa uloží v rozmedzí od 10 000 Eur do 100 000 Eur.

Výška pokuty ukladaná štatutárnemu orgánu v zmysle ustanovenia § 13 ods. 1 písm. b) je vymedzená v rozsahu 10 000 Eur do 100 000 Eur. Za zaplatenie pokuty uloženej štatutárnemu orgánu bude v zmysle § 13 ods. 5 ručiť oprávnená osoba, a to tá oprávnená osoba, ktorá bola zapísaná v RPVS v čase porušenia povinností. V prípade, ak oprávnená osoba preukáže, že pri identifikácii osoby KUV alebo jej verifikácii postupovala s odbornou starostlivosťou, zákon pripúšťa možnosť jej liberácie.

V § 13 ods. 3 je definovaná sankcia pre KUV, ktorá mu bude uložená zo strany regisrujúceho orgánu v prípade, ak PVS v lehote 15 dní neoznámí, že sa stal jeho KUV. Táto situácia môže nastať v prípade komplikovaných viacstupňových vlastníckych štruktúr v obchodných spoločnostiach.

V § 13 ods. 4 je upravená osobitná sankcia pre oprávnenú osobu, ktorá môže byť uložená v prípade, ak poruší niektorú z povinností uvedených v § 19 zákona o RPVS, a teda je v tej istej veci zároveň PVS alebo KUV partnera verejného sektora, pre ktorého má plniť povinnosti oprávnenej osoby; KUV partnera verejného sektora a oprávnenej osoby je tá istá fyzická osoba alebo má akýkoľvek vzťah k PVS alebo k členom jeho orgánov, ktorý by mohol spochybniť jej nestrannosť, najmä ak je personálne alebo majetkovo prepojená s PVS.

Sankcie za prípadne porušenie zákonom ustanovených povinností sa však neobmedzujú len na sankcie v podobe finančnej pokuty, ale môžu založiť právo na odstúpenie od zmluvy zo strany subjektu verejného sektora, s ktorým je PVS v zmluvnom vzťahu, z ktorého plynie PVS finančné plnenie z verejných zdrojov. V prípade, ak subjekt verejného sektora vstúpi do zmluvného vzťahu s PVS, ktorý si ku dňu uzavretiu zmluvy nesplnil registračnú povinnosť, možno mu uložiť pokutu od 1 000 Eur do 1 000 000 Eur.

Záver

Predmetná právna úprava RPVS sa vyznačuje čiastočnou legislatívno – technickou komplikovanosťou a miestami aj pojmovou nejasnosťou, čo bolo zrejme aj dôvodom jej prvej novelizácie v skrátanom legislatívnom konaní v relatívne krátkom čase od jej účinnosti. Bližšie vymedzenie resp. špecifikáciu niektorých problematických pojmov (napr. KUV) možno očakávať od budúcich novelizácií zákona o RPVS alebo prípadnej súvisiacej judikatúry súdov.

Právna úprava RPVS tiež obsahuje množstvo rizík pre široký okruh subjektov, ktoré sa zúčastňujú na registrácií do RPVS, či už z dôvodu relatívne vysokých sankcií špecifikovaných v bode 6. tohto dokumentu alebo aj z dôvodu možnosti založenia trestnej zodpovednosti v prípade subsumovania určitého konania zúčastneného subjektu pod konkrétnu skutkovú podstatu uvedenú v Trestnom zákone.

Cieľom tohto dokumentu bolo poskytnúť výklad najdôležitejších inštitútov právnej úpravy RPVS so zreteľom na potreby klienta, ktorý budeme v súvislosti s prípadnými novelizáciami alebo súvisiacou judikatúrou priebežne aktualizovať.